

Військовослужбовцям

НА ЩО МАЄ ПРАВО ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИЙ ПІСЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ

Інформацію
підготували юристи
Василь Кісіль і Партнери

НА ЩО МАЄ ПРАВО ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИЙ ПІСЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ

Заходи, спрямовані на соціальний захист звільнених осіб:

- організація зустрічі звільнених осіб та забезпечення їх супроводу до закладів охорони здоров'я;
- забезпечення надання медичної допомоги звільненим особам, а також забезпечення їх медико-психологічної реабілітації, що включає комплекс лікувально-профілактичних, реабілітаційних та оздоровчих заходів, спрямованих на відновлення психофізіологічних функцій, оптимальної працездатності, соціальної активності звільнених осіб;
- здійснення заходів щодо забезпечення речами для задоволення основних потреб звільнених осіб;
- організація роботи з оформлення та видачі документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України;
- здійснення виплати одноразової грошової допомоги;
- організація надання безоплатної правової допомоги;
- надання звільненим особам психологічної реабілітації, організація заходів із соціальної та/або професійної адаптації за місцем проживання (перебування).

НА ЩО МАЄ ПРАВО ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИЙ ПІСЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ

I. Лікування та реабілітація

Медична допомога надається за результатами повного та всебічного медичного обстеження, проведення необхідних досліджень з урахуванням діагнозу та психологічного стану звільненої особи.

Медична допомога звільненим особам з числа військовополонених надається у закладах охорони здоров'я відповідної відомчої підпорядкованості залежно від місця проходження служби звільненої особи.

Терміни надання медичної допомоги визначаються індивідуально.

Особам, звільненим з полону, безкоштовно надаються послуги з психологічної реабілітації:

- У разі надання послуг із психологічної реабілітації без забезпечення харчування та проживання тривалість курсу не перевищує 40 годин послуг.
- У разі проходження психологічної реабілітації в умовах стаціонару тривалість курсу не перевищує 18 днів (із щоденним обсягом послуг не менше 2 годин, крім вихідних і святкових днів).

Лікування за кордоном: Направленню для лікування за кордон підлягають захисники України, за умови наявності:

- висновку про необхідність направлення на лікування за кордон;
- повідомлення від Координаційного центру

НА ЩО МАЄ ПРАВО ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИЙ ПІСЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ

з надзвичайних ситуацій Європейської Комісії про готовність конкретної країни - члена Європейського Союзу на безоплатній основі прийняти на лікування та/або письмового підтвердження готовності закладу охорони здоров'я іноземної держави на безоплатній основі прийняти на лікування.

Направлення захисників України на лікування за кордон ініціюється закладами охорони здоров'я, в яких вони перебувають на лікуванні та/або реабілітації, про що складається клопотання щодо необхідності направлення захисника України для лікування за кордон. Остаточний висновок приймає консиліум з 5 лікарів.

II. Грошова допомога

Грошова допомога складається з щорічної державної грошової допомоги та одноразової грошової допомоги.

Щорічна грошова допомога надається особі, стосовно якої встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, або членам її сім'ї під час перебування такої особи в місцях несвободи у розмірі 100 000 гривень щорічно. Щоб отримати виплату, потрібно звернутись до Мінреінтеграції із заявою за формою, встановленою Мінреінтеграції.

Одноразова державна грошова допомога виплачується особі, звільненій з полону, в розмірі 100 000 гривень після звільнення з полону.

НА ЩО МАЄ ПРАВО ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИЙ ПІСЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ

Щоб отримати виплату, потрібно звернутись до Мінреінтеграції із заявою за формою, встановленою Мінреінтеграції.

Виплата грошової допомоги здійснюється після визнання особи такою, що була позбавлена свободи внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

Звільнена особа звертається до Мінреінтеграції з відповідною заявою, в якій зазначаються реквізити її особового рахунку, відкритого у банку.

Одноразова державна грошова допомога також виплачується у разі смерті:

- військовополоненого під час перебування в полоні, або
- особи, звільненої з полону, протягом року після її звільнення, якщо смерть настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва, захворювання, нещасного випадку, пов'язаних з перебуванням такої особи в полоні.

Допомога надається членам сім'ї, батькам чи утриманцям померлої особи у розмірі 100 000 гривень. Щоб отримати виплату, потрібно звернутись до Мінреінтеграції із заявою за формою, встановленою Мінреінтеграції.

III. Звільнення від військової служби

Відповідно до статті 117 Женевської Конвенції, особи, звільнені з полону, не можуть бути використані на дійсній військовій службі.

НА ЩО МАЄ ПРАВО ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИЙ ПІСЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ

Однак, українське законодавство поки що не приведене у відповідність до Женевської Конвенції у цій частині. У Верховній Раді зареєстровано законопроект №8061 "Про внесення змін до деяких законів України щодо надання права на звільнення з військової служби та відстрочки від призову під час мобілізації особам, звільненим з полону", яким пропонується надати можливість особам, звільненим з полону, звільнитися з військової служби.

Як це працює зараз: Женевська Конвенція у відповідній частині має вищу юридичну силу, аніж українське законодавство. Тому особи, звільнені з полону, мають право вимагати не залучати їх до військової служби, навіть якщо відповідні зміни не були внесені в закони України.

Шаблон заяви в Мінреінтергації
(особа позбавлена свободи внаслідок
збройної агресії)

Нормативна база:

Женевська Конвенція про поводження з військовополоненими від 27 липня 1929 року;

Закон України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей» від 26 січня 2022 № 2010-IX;

Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» від 03 грудня 2020 № 1053-IX;

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання соціального і правового захисту осіб, позбавлених свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення» від 11 грудня 2019 р. № 1122;

